

PROTOKOLL

21.10.2025 nr DM-130049-36

Avaliku istungi protokoll (Enefit Green keskkonnaluba)

Algus 17.10.2025 kell 15.00, lõpp kell 17.00 MS Teams

Juhatas: Kai Ginter, veeosakonna vanemspetsialist
Protokolli koostas: Kai Ginter

Osavõtjate nimekiri on toodud lisas 1.

Sõna võtsid:

Kai Ginter, Märt Öövel, Eveli Misnik (Keskkonnaamet)
Andres Lainoja (Transpordiamet)
Ingrid Lai, Johann-Gustav Lend (Enefit Green)
Adeele Vesingi (Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet (TTJA))
Kaarel Vöhandu, Liis Keerberg (Eesti Ornitoloogiaühing (EOÜ))
Kadi-Kaisa Tarkiainen (Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium (MKM))
Inge Talts (Hiiu Tuul MTÜ)

KOHTUMISE PÕHJUS JA ASJAOLUD

Enefit Green AS[1] (ka *arendaja*) soovib taastuvenergiast elektrienergia tootmise eesmärgil rajada Loode-Eesti rannikumerre tuulepargi, mille võimsus on kuni 1100 MW. Arendaja [2] esitas 23.03.2006 Keskkonnaministeeriumile[3] veeloa (ka *keskkonnaluba*) taotluse, taotlus võeti menetlusse ja algatati keskkonnamõju hindamine (KMH). KMH aruanne tunnistati 29.12.2023 nõuetele vastavaks, arendaja esitas 31.03.2025 täiendatud taotluse keskkonnaotsuste infosüsteemis (KOTKAS) - taotlus nr [T-KL/1026040-2](#).

Keskkonnaamet esitas 04.08.2025 kirjaga[4] Enefit Green veeloa osalise andmise otsuse eelnõu menetlusosalistele arvamuse andmiseks (*eelnõu*). Eelnõule esitas ettepanekud ja vastuväiteid 25.08.2025 kirjaga[5] Eesti Ornitoloogiaühing (EOÜ) ja Eestimaa Looduse Fond (ELF), 22.08.2025 kirjaga[6] aktsiaselts TALLINNA SADAM[7], 25.08.2025 kirjaga[8] Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium (MKM), 25.08.2025 kirjaga[9] Enefit Green AS (*arendaja*), 25.08.2025 kirjaga[10] Hiiu Tuul MTÜ ja 25.08.2025 kirjaga[11] Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametile (TTJA). Kliimaministeerium (KLIM) edastas 25.08.2025 e-kirjaga ettepanekute ja vastuväidete eelnõu ning selgitas, et ametlik kiri edastatakse lähipäevil; ettepanekud edastati 28.08.2025 kirjaga[12]. Terviseametil[13] ning Politsei- ja Piirivalveametil[14] ettepanekud/vastuväited eelnõule puudusid.

Koos esitatud ettepanekute ja vastuväidetega tehti ettepanek arutada asjaolusid avalikul istungil. Veeseaduse varasema, käesolevas veeloa menetluses kohalduva redaktsiooni § 9 1 lg 4 kohaselt, kui see on vajalik asja õigeks lahendamiseks või vastanduvate huvide tasakaalustamiseks, viib vee erikasutusloa andja menetlusosalise taotlusel või oma initsiatiivil läbi avaliku istungi. Keskkonnaameti hinnangul on käesoleval juhul uurimispehmõtte igakülgselt rakendamiseks ja asja õigeks lahendamiseks otstarbekas eelnõu väljapaneku käigus laekunud ettepanekuid ja neist tulenevaid eelnõu muudatusi arutada avalikul istungil.

Keskkonnaamet edastas 01.10.2025 kirjaga[15] menetlusosalistele avaliku istungi korraldamise teate, teatale oli lisatud esitatud ettepanekud koos Keskkonnaameti selgitustega (*vastuste tabel*).

Enefit Green veeloa taotluse menetluse avalik arutelu toimus veebikeskkonnas *Microsoft Teams* 16.10.2025 kell 15.00-17.00.

PÄEVAKORD

1. Sissejuhatus (Kai Ginter): Avaliku istungi temaatika ja eesmärk. Istung salvestatakse.
2. Ettekanne (Kai Ginter): Markeeriti veeloa ese (taotluse ja otsuse sisu lühidalt), kokkuvõtvalt eelnõule

saabunud ettepanekud ja Keskkonnaameti selgitused, vatsuste tabelis toodud asjaolusid pikalt üle ei korratud. Eelkõige toodi välja kas ja kuidas eelnõud lähtuvalt saabunud ettepanekutest muudetakse. Ettekande slaidid on kättesaadavad lisas 2. Peale iga ettepanekupunkti jäeti võimalus aruteluks.

3. Avalikul istungil toimus arutelu põhjalikum arutelu järgmiste teemade osas:

3.1. Planeeringuga seotud asjaolud

MTÜ Hiiu Tuul (Inge Talts) rõhutas veelkord, et merealal puudub tuuleenergeetikat lubav planeering. Maakonnaplaneeringus on tuuleenergeetikaga seotud osa tühisatud. Maakonnaplaneering on õigusakt. Seega on veeluba vastuolus kehtiva õigusega. Asjakohane keeldumise alus keskkonnaseadustiku üldosa seaduse (KeÜS) § 52 lg 1 p-s 4.

Keskkonnaamet (Kai Ginter, Eveli Misnik) rõhutas, et veeluba antakse vaid vee erikasutuseks. Lisaks, eelnõus on planeeringuga seotud asjaolusid käsitletud. Nõustubme, et maakonnaplaneering on õigusakt, kuid KeÜS § 52 lg 1 p-st 4 ei ole võimalik tuletada seda, et see õigusakt võiks olla ka planeering. Õigusaktidega vastuolu saab seisneda vastuolus teiste keskkonnaseadustiku eriosa seadustega, planeerimiseseadus sinna hulka ei kuulu. KeÜS § 55 räägib aga detailplaneeringust ning riigi eriplaneering (REP) sätte kohaldamisalasse ei jää.

MTÜ Hiiu Tuul (Inge Talts) juhtis tähelepanu, et veeseaduse vana redaktsioon § 9 lg 10 p 3 kohaselt keeldutakse veeloa andmisest, kui taotletav tegevus ei ole kooskõlas õigusaktidega. Eelnõus on toodud, et menetletakse lõpuni menetluse algatamise ajal kehtiva seaduse alusel.

Keskkonnaamet (Kai Ginter, Eveli Misnik) selgitas, et keeldumise alused võetakse kehtivast seadusest, tsiteeritud vana veeseadus enam ei kehti. Kehtivad keeldumise alused tulenevad kehtivast veeseadusest ja keskkonnaseadustiku üldosa seadusest, kus on vastuolu õigusaktidega täpsustatud. Menetlusnormid, ehk siis see, kuidas luba menetletakse, tulenevad vanast veeseadusest (2006 reduktsioon). Keeldumise alused saavad olla ainult kehtiva seaduse alusel.

3.2. Arenduse perspektiiv kehtiva planeeringu puudumisel

MTÜ Hiiu Tuul (Inge Talts) tõi välja, et praegu on olemas kehtiv planeering, mis sõnaselgelt ütleb, et tuuleparke tohib rajada nendele aladele, mis on potentsiaalsed tuuleenergeetika arenduse alad. Neid Hiiu merealal ei ole enam. Ehk on olemas kehtiv planeering, mis ei näe ette Hiiu merealale tuuleparkide rajamist.

Keskkonnaamet (Kai Ginter) nõustus, et tuuleparki lubav planeering puudub. Siiski, hoonestusloa andmisest ei ole keeldutud, ei ole keeldutud planeeringu algatamisest jne. Ka kohtupraktikas on näiteid, kus rõhutatakse, et keskkonnaloa andmisest ei peaks keelduma ainult seetõttu, et tegevus ei ole planeeringuga kooskõlas. Kuna käesoleval juhul ei ole välistatud vastava planeeringu algatamine ja ka hilisem kehtestamine on samasugune lähenemine põhjendatud.

3.3. Veeloga kaasnevad ootused ja järgnevad etapid

Keskkonnaamet (Kai Ginter) selgitas, et veeluba ei asenda teisi lube, oluline on minna edasi järgnevate etappidega. Keskkonnaloa võib tunnistada kehtetuks, kui 2 aasta jooksul ei ole hakatud tegevusega pihta (KeÜS § 62 lg 1 p 3), sätte eesmärk ongi välistada ala kinni hoidmist. Arvestades projekti mahukust ja toetudes KeÜS seletuskirjale, võib käesoleval juhul ka ettevalmistusi, siinkohal muude vajalike lubade taotlemist, lugeda tegevuse alustamiseks. Ainult veeluba ala broneeri, samale alale võib ka mingi muu ettevõtte mingiks muuks tegevuseks taotleda veeluba.

EOÜ (Liis Keenberg) tõi välja, et vastuste tabelis väljendati planeeringu vajadust ebamääraselt. Mingites lõikudes tundus, et see on tõesti nagu vajalik, aga mingites osades öeldi, et vajadusel tehakse REP. Kas seadus on tegelikult ambivalentne, et võib juhtuda see, et piiratakse vaid loamenetlusega.

Keskkonnaamet (Kai Ginter, Eveli Misnik) selgitas, et ei saa kuidagi selle planeeringu üle otsustamist enda peale võtta. Kas hoonestusloa menetluses planeering on vajalik ja kas ehitusloa menetluses planeering on vajalik, see on teiste asutuste otsustuskohaks ja me ei saa seda otsustamist veeloa enda peale võtta. See ei ole meie pädevusvaldkond. Korralduses on oluline, et oleks ära põhjendatud see, kuidasmoodi planeeringu vajadus veeloa andmise otsustamist mõjutab. Kas planeering on vajalik enne veeluba, seda me oleme teinud. Markeeritud on veeloa menetluse raames esitatud seisukohad, mis on osati ka tulevikku vaatavad ja hõlmavad edasise menetlusi. Selgitame, et nendes seisukohtades on viidatud planeeringu vajalikkusest.

MKM (Kadi-Kaisa Tarkiainen) palus täpsustada, et mis peab olema järgmine samm või kuidas seda hinnatakse, et kas see luba jääb kehtima või mitte. Eelnõus on käsitletud planeeringuga seotud asjaolusid. Kas kuidagi konkreetsemalt ei saaks ära siduda, et mis tegevused peavad toimuma, et luba kehtetuks ei tunnistataks? Selguse mõttes võiks see välja toodud olla. See on ju teie pädevuses otsustada, milline on see tingimus, mis peab olema

täidetud selleks, et luba jääks kehtima. Praegu ei ole selge, kuidas see luba kehtima jääb ja millistel tingimustel, sellele peaks mõtlema. Tegelikult peaks loale järgnema planeeringu algatamise taotluse esitamine.

Keskkonnaamet (Kai Ginter) selgitas, et õigusakti kohaselt tunnistatakse luba kehtetuks kui lubatud tegevust ei alustata 2 aasta jooksul. Samas ei ole sätte rakendamisel seni väga palju praktikat. Seega kahe aasta möödudes ongi asjakohane vaadata olukorda. Kui mitte mingit tegevust ei ole sellele ajal toiminud, on indikatsioon tegevusetusest ja protsessiga mitte edasiliikumisest. Kindlasti tuleb konkreetselt asjaoludele otsa vaadata. Kõrvaltingimustes on välja toodud, et on vajalik hoonestusluba, ehitusluba. Seega peaks edasi minema just nende protsessidega, sest enne nende lubade saamist vee erikasutusega ei ole lubatud alustada. Hoonestusloa puhul on keeldumise aluseks planeeringu puudumine, seega kui planeering on vajalik see algatatakse, kui ei algatata siis loa andmisest keeldutakse. Praegu on konstruktsioon selline.

Enefit Green (Johann-Gustav Lend) nõustus, et see mis edasi saab, on järgmiste otsustajate otsustada. Mida teeb siis kas TTJA või Vabariigi Valitsus. Veeloa kõrvaltingimus ei peaks defineerima eeldatavaid menetlusi. Toetatakse lähenemist, et peab liikuma meretuulepargi rajamise suunas. Kui ei liigu absoluutselt, et siis on jah alus selle loa kehtetuks tunnistamiseks, aga seda haldusmenetlust ette ära reguleerimist ei pea põhjendatuks.

EOÜ (Liis Keerberg) palub Enefit Green-l täpsustada, kas loodetakse seadus muudatusi või kuidas nähakse, et ilma planeeringuta on võimalik nende asjadega edasi minna.

Enefit Green (Johann-Gustav Lend) tõi välja, et seaduse muudatusi kindlasti ei oota. Erinevatel ametkondadel on kaalutlus võimalusi, seega võetakse menetlusi samm sammult.

3.4. Veeloa andmise võimalikkusest alal TP2-3

Keskkonnaamet (Kai Ginter) selgitas, et analüüsisime arendaja poolt välja pakutud uusi positsioone ja karide paiknemist. Toome välja, et uuendatud vee erikasutuse positsioonide korral võib karide kadu olla mõnevõrra väiksem, kuid karide kadu ei ole välistatud:

- *joonisel on näha tumedamas osas 2008 a. andmed, mille usaldusväärsus on madal;

- *karid on, aga nende täpse paiknemise osas puudub kindlus – st karisid küll uue paigutusega kartograafiliselt välditakse, kuid tegelikkuses on vältimine kaheldav;

- *eriti on see teemaks arendusala lõunaosas, kus karid on nõ laiguti;

- *olemasoleva teabe kohaselt esineb ka lõunaosas paeplaati, kus kaablite paigaldamisel kaasneb kindlasti karide kadu;

- *karide vältimiseks uue paigutuse leidmisel laieneb vee erikasutust ka kõrvalolevale madalikule, mõjuala laieneb;

- *kavandatakse vee erikasutust ka piirkonnas kus peened setted ja seega heljumi levik suurem. Heljum mõjutab samuti karisid, sest karide põhilised võtmeliigid just filtreerivad.

Isegi, kui vee erikasutuse täpset positsiooni valides oleks võimalik elupaiga otsest hävimist mõningal määral vähendada, ei kõrvalda see siiski täielikult kõiki riske. Ehitustehnoloogia kui ka hilisemad hooldustööd võivad kahjustada karide vahetut ümbrust ja mõjutada nende ökoloogilist terviklikkust. Seega kaasneks vee erikasutusega lisaks karide kaole ka elupaiga kvaliteedi langus ja killusatus. Väheneb väärtusliku elupaiga terviklikkus. Eesti Merestrateegia kohaselt merepõhja terviklikkust oluline seisundi näitaja.

Enefit Green (Ingrid Lai) tõi välja, et nõustutakse, et kohati ongi uuringud vanad ja võivad olla ebatäpsemad. Detailse teabe annakski uus uuring. KMH aruandes ongi ette nähtud uuringud tuuliku positsioonist 200 m raadiuses. **Tehakse ettepanek ka alal TP2-3 luba anda ja lisada loa tingimuseks, et ehitusprojekt esitatakse koos ehitusloaga Keskkonnaametile kooskõlastamiseks. Ehitusloa juures on ka siis läbi viidud merepõhja uuringute aruanne koos vastava ekspertarvamusega – kas tuuleparki on võimalik sinna rajada ilma karisid kahjustamata.**

MTÜ Hiiu Tuul (Inge Talts) palus Enefit Greenil täpsustada, mis on ohutu distantis kaablite ja tuulikute ümber, millest lähtutakse.

Enefit Green (Ingrid Lai, Johann-Gustav Lend) toob välja, et need distantid on ära reguleeritud. Igasugusele ehitustegevusele häiringuala 1 km. Lisaks on reguleeritud, mida tuleb häiringu all arvestada, siin ei saa arendaja oma arvamusel lähtuda. Ehituseelselt uuringud tehakse, oluline on, et ikkagi valdkonna ekspert võtaks selle seisukoha, et kas konkreetsesse piirkonda on tuuliku rajamine olulise negatiivse mõjuga või mitte. Täna meie need eksperdid ei ole.

MTÜ Hiiu Tuul (Inge Talts) toob välja, et sel juhul olekski vajalik KSH.

Enefit Green (Johann-Gustav Lend) rõhutab, et mõeldakse ikkagi KMH-d. KMH, mis on detailsem dokument, on meil tehtud. See on heaks kiidetud ja selle osas enam ühtegi aktiivset kohtu vaidlust ei ole ka, mis selle nende

korreksust kahtluse alla seaks. KMH aruandes öeldi ka, et jätkuuringud on teatavates lõikudes vajalikud, mitte ainult tuulepargi ehitamiseks, aga tegelikult tuulepargi käitamiseks. Uuringud ei ole diskreetne hetk, et tehakse ära ja siis nende tulemused kehtiva kümme aastat, see on pidev protsess. Seega võib ollagi praegu veel vara öelda, kas sinna tuuleparki saab rajada. KMH aruanne jättis selle avatuks.

EOÜ (Liis Keerberg) tõi välja, et põhjus, miks ei ole kohtuvaidlusi on selles, et ka ametkonnad on kinnitanud, et kõigepealt on vaja planeeringut. Kui oleks antud välja load ilma planeeringuta, siis kohtuvaidlused tuleksid, sest et KMH aruande puudused olid märkimisväärsed elustiku uuringute osas. Seega ei ole õige tugineda, et kõik on ilusti ja on ära kinnitatud. Me ootame ikka seda planeeringu protsessi.

MTÜ Hiiu Tuul (Inge Talts) rõhutas veelkord, et jõume tagasi probleemi juurde, et ei ole KSH-d, mis lubaks Hiiu merealale tuuleparke rajada. Ei ole mõtet teha väiksemaid ja madalama tasemega hindamisi kui ei ole KSH-d, mis vastaks küsimusele, kas tuulepark saab tulla.

Keskkonnaamet (Kai Ginter) selgitas, et ala TP2-3 keeldumise otsus on tehtud olemasoleva KMH aruande kui ka muu uuema teabe alusel. Ka Enefit viitas, et KMH aruande tulemused ei ole kivisse raiutud ja võivad tulla uued asjaolud, uued lähenemised või põhimõtted, mida tuleb arvestada. Lisaks ettevaatuspõhimõtte, arvestades ala kattumist looduskaitseala moodustamise ettepanekuga. Mõningane teadmatuse võib olla täiesti aktsepteeritav tavalises merepõhjas, aga mitte olukorras, kus on karide elupaigad ja tehtud kaitseala moodustamise ettepanek. Enefit tõi välja, et häiringu ala on üks kilomeeter. See tähendabki kogu arendusala. Lisaks, positsioonide nihutamise ala on tegelikult piiratud, sest peab arvestama ka muude tingimustega (kalastik, tuulikute omavaheline kaugus). KMH aruandes toodud ehituseelne seire 200 m raadiuses ümber tuuliku positsiooni võimaldaks leida selles alas parima paiknemise, kuid laiem pilt jääks saamata. Seega uuringud võiksid anda lisateavet, kuid on vähetõenäoline, et karide vältimine piisavas mahus oleks võimalik. Lisaks tuleb rõhutada, et alal ei ole olulised ainult karid, ala on oluline ka linnustikule. Tegemist on olemasoleva IBA alaga, on Euroopa Kohtu otsus, millest lähtuvalt tuleb selliste alade puhul ala seisundi halvenemise eest kaitsta. Seega selle ala puhul ei näe perspektiivi tuulealana, veel enam, kui ei ole teada riigi huvi selle ala osas (puudub planeering).

Enefit Green (Johann-Gustav Lend) selgitas, et merepõhja elustiku uuringud saaks teha projekteerimise faasis. Loas saaks täpsustada, mis mahus täpsemalt. Asjakohane on ette näha ka Keskkonnaametiga kooskõlastamine. Alles nende uuringute järgselt saaks anda lõpliku hinnangu, kas saab ehitada või ei. Kui ei, siis saaks veeloa kehtetuks tunnistada. Mis puudutab linnustiku, siis veeloa linnustiku teema käsitlemine ei ole asjakohane, seda on ka eelnõus selgitatud. Siiski nõustume, et vajalik on enne ehitust läbi viia radariuuringud. Ja siinkohal siis on ka ettepanek, seada nõue veeloale, et ehitusloa esitamisel peab olema esitatud ka linnustiku uuringu tulemused. Uuringu kava peab olema kokku pandud koostöös Keskkonnaametiga (milline meetodika seal on kasutusel kui pikalt see kestab, millised on seire punktid), selle saaks samuti fikseerida veeloa. Uuringute põhjal linnustiku ekspert annab täpsemalt teada ehitusloa välja toodud positsioonide osas, et kas sellistel positsioonidel on mõju. Siis on Keskkonnaametil ehitusloa väljastamisel millelegi tugineda.

Keskkonnaamet (Kai Ginter) selgitas, et linnustik on veeloa kontekstis oluline niipalju, kui räägitakse põhjatoidulistest lindudest, kellel otsene seos karidega ja karide seisundiga. Praegu tuuakse välja, et uuringud kavandatakse projekteerimise faasi. Projekteerimise faasis uuringute tegemine on asjakohane, kui on teada olulise negatiivse mõju puudumine ja otsitakse parimat paigutust. Projekteerimisfaasi uuringute jätmine võis olla asjakohane teadmine KMH aruannet nõuetele vastavaks tunnistamise ajal, samas nüüd on uusi asjaolusid. Käesoleval juhul ei ole hetkel võimalik keskkonnoahtu välistada ja vee erikasutusega kaasneb igal juhul karide ja seeläbi ka lindudele olulise toitumis ja peatuspaiga seisundi halvenemine. Kui meil on tõsine kahtlus, et kas üldse neid tuulikuid ja vee erikasutust saaks lubada, siis selliste uuringute jätmine projekteerimise faasi on ikkagi liialt hiline. Ja järgmises etapis, e hoonestusloa staadiumis, ongi otsustajal võimalik vaadata, et kas see olemasolev KMH aruanne on ka nende jaoks piisav. Kas on vajalik planeering, lisauuringud vm.

MTÜ Hiiu Tuul (Inge Talts) rõhutas veelkord, et on juhtinud tähelepanu KMH aruande pealiskaudsusele. Kui nüüd ka arendaja nõustub lisauuringute vajadusega, siis asjakohane pöörduda REP ja KSH juurde.

Keskkonnaamet (Märt Öövel) kordas, et tavalisel merepõhjal oleks arendaja lähenemine täiesti mõistetav, kuid mitte selles asukohas (karid, kaitseala moodustamise ettepanek, karid kaitse eesmärgiks). Seni kui ei ole Kliiministerium teinud omapoolset otsust, kuhu suunas selle ettepanekuga liigutakse, kuni pole nii öelda põhimõtteliselt strateegilist otsust selle ala kohta, siis peab ala osas olema erilisel ettevaatlik.

Keskkonnaamet (Kai Ginter) tõi välja, et eelnõus on välja toodud ka kõrvaltingimus, et kui kaitseala moodustatakse/ei moodustata, on alus asjad uuesti üle vaadata ja vajadusel veeluba muuta. Praegune otsus on olemasoleva teabe ja kitsalt vee erikasutuse lõikes, see ei välista alale hoonestusloa andmist kui tehakse näiteks täiendavad uuringud/analüüsid. Hoonestusloa eelduseks ei ole kehtiv veeluba. Veeluba ei broneeri alal, ega anna arendajale suuremat kindlust. Hoonestusloa menetluse algatamise otsustamiseks tuleb avaldada teade laekunud taotluse kohta AT-s, peale mida saavad ka teised huvitatud isikud esitada omapoolse taotluse. Seega ei saa veeloa andmine või andmata jätmine kuidagi tagada seda, et konkurendid samale asukohale hoonestusloa taotlust ei

esita.

Enefit Green (Johann-Gustav Lend) tänas selgituste eest ja saab aru, et suuresti on otsus seotud ka kaitseala moodustamise ettepanekuga, millega edasi ei ole liigutud. Ei teata, mis see looduskaitse ala kaitsekord saab olema, mis on lubatud, mis mitte. Mõistame, et praegu on tunnetus, et see ala on nii öelda keerulisem. **Kaalume teha ettepaneku peatada veeloametluse ala TP2-3 osas, kuni kaitseala on moodustatud ja kaitsekord paika pandud.**

EOÜ (Liis Keenberg) palub Enefit-l täpsustada, mis vahendite eest neid uuringuid tehakse. Tegemist ju riigiettevõttega. Kui tegemist on avalike vahenditega, kuid on juba teada suur tõenäosusega planeeringu vajalikkus, kas see ei ole siis avaliku raha raiskamine, muudeks uuringuteks.

MTÜ Hiiu Tuul (Inge Talts) tõi välja, et planeeringut ja KSH-d rahastab ikkagi riik.

Enefit Green (Johann-Gustav Lend) selgitas, et tegemist on riigi ettevõttega, kuid kasumit teeniva ettevõttega. Arendaja on ikka lõpuks see, kes tasub kulud (ka planeeringu puhul). Kuid ollakse seisukohal, mida rohkem uuringuid, seda paremaid otsuseid saab teha, lisaks toetavad uuringud Eesti teadlast. Ja praegu on jäänud kõlama, et meil on teatav ebamäärasus, kas on piisavalt infot või mitte. Nii uuringute osas kui ka kaitseala moodustamise ettepaneku vaates. Seega **ettepanek, et võtame aja maha ja selgitame aktuaalsed asjaolud välja, enne kui otsuse tehakse.**

EOÜ (Kaarel Võhandu) juhtis tähelepanu, et praegu Kliimaministeerium hoiab kaitsealade moodustamise ettepanekuid lausahtlis. Eeldatakse, et see teeb olukorda kuidagi paremaks. Siinkohal tahaks julgustada Enefit-i, et ka Kliimaministeeriumiga kohtudes neile öelda, et pigem menetleks need ära ja saaks selle selguse majja ja siis saaks kõik osapooled edasi liikuda.

Transpordiamet (Andres Lainoja) juhtis tähelepanu, et arendusalade läheduses asub Kärkla lennuväli. Kõik alad asuvad täielikult või osaliselt protseduuride alas. Vajalik vastav ekspertiis.

Keskkonnaamet (Kai Ginter) selgitas, et veeloamet on vaid vee erikasutus – see toimub merepõhjas. Kuid asjaolu on oluline hoonestusloa kontekstis. Täna osalevad siin ka TTJA esindajad, kes selle nüüd teadmiseks saavad võtta.

Keskkonnaamet (Kai Ginter, Eveli Misnik) tõi välja, et kokkuvõtteks soovitakse TP2-3 osas teha ettepanek menetluse peatamiseks. Selgitame, et peatamise üle otsustamine tuleb teha kooskõlas haldusmenetluse üldpõhimõtetega. Ei ole sätet õigusaktidest, mis reguleeriks veeloametluse peatamist. Küll aga on riigikohus öelnud, et kui menetluse jätkamine tooks kaasa asjas ebaõige otsustamise, siis võib see menetluse peatamine ka põhjendatud olla. **Ootame Enefit poolt sellist sisendit, et miks teie hinnangul tehakse ebaõige otsustus, kui menetlust ei peatata. Pärast niisama menetlust peatada ei saa, tuleb kaaluda mõlema poole huve ja õigusi.** Kui ikkagi on põhjendatud keeldumine, siis ei ole põhjust menetlust peatada.

Enefit Green (Johann-Gustav Lend) kinnitas, et **valmistatakse kirjalik omapoolne põhjendus ja saadetakse siis Keskkonnaametile.**

MTÜ Hiiu Tuul (Inge Talts) palus täpsustada, kas saab menetlust osaliselt peatada?

Keskkonnaamet (Eveli Misnik) selgitas, et põhimõtteliselt on võimalik loa osaline andmine, seega ei näe põhjust, miks ei saaks toimuda menetluse osalist peatamist. Haldusmenetluses ei ole peatamine väga täpselt reguleeritud, tuleb lähtuda juhtumipõhiselt. Kaalutlustes on oluline välja selgitada, kas on oht, et menetlust peatamata jõutakse ebaõige otsuseni.

3.5. KMH aruande nõuetele vastavus

Keskkonnaamet (Kai Ginter) tõi välja, et eelnõus täiendati mh KMH aruandega seotud asjaolusid (kaasamine, vastavus programmile) aga ka kaablite paigutamisega seotud asjaolusid (heljumi leviku mudeldamine, ekspordikaablid).

EOÜ (Liis Keenberg) ja MTÜ Hiiu Tuul (Inge Talts) olid jätkuvalt seisukohal, et KMH aruande faasis oli kaasamine puudlik. Heaks kiideti KMH aruanne, mis oli oluliselt erinev sellest, mis 2009 a. avalikustati. Vahepeal tehti kümneid uusi uuringuid ja töötati välja põhimõtteliselt uus lahendus. See oluline menetlusnormi rikkumine.

Keskkonnaamet (Kai Ginter) tõi välja, et veeloametluse kaasanud huvitatud osapooled. Veeloametluse eelnõus on täpsemalt käsitletud vee erikasutusega seotud asjaolusid, mille osas on viidatud KMH aruande puudustele.

MTÜ Hiiu Tuul (Inge Talts) oli seisukohal, et 10% heljumisse paiskumise määr on vaja selgelt põhjendada. Veeloa raames tuleks käsitleda ka eksportkaablitega seotut.

Keskkonnaamet (Kai Ginter) selgitas, et heljumi tekke modelleerimisel kasutatakse 10% materjali hõljumisse sattumise väärtust ka teistes meretuulepargi KMH-des, see on markeeritud ka Keskkonnaameti tellitud ja TalTech poolt koostatud juhises. Seega ei ole alust pidada KMH aruannet puudulikuks. Eksportkaablitega seotud vee erikasutust ei ole kohustus hõlmata samas veeloas. Seaduses on ettevõttel jäetud võimaluse vaadata vee erikasutust eraldi, siis seda on ettevõtte ka teinud. Mõjusid käsitletud KMH aruandes, oluline mõju veetas väljastatud. Eksportkaablitega seotud asjaolud tuleb käsitleda siiski edaspidi, sh vastav veeluba, vajadusel lisauuringud. Tõenäoliselt ei ole täpselt paigas eksportkaabli maismaale jõudmise kohad, seega soov vaadata projekte eraldi.

Enefit Green (Johann-Gustav Lend) kinnitas, et Elering on tegemas võrgu arendustöid ja seeläbi maismaale jõudmise kohad võivad veel muutuda. Seega võivad muutuda ka veel eksportkaabli kulgemine meres.

3.6. Millise menetluses ja kuidas arvestatakse teemasid, mis jäävad veeloa esemest väljapoole

TTJA (Adele Vesingi) tõi välja, et hoonestusloa menetluses, mille raames vaatab TTJA meretuuleparki tervikuna, kõigi rajatise, mis rajamisele kuuluvad.

3.7. Seire ja leevendusmeetmed

Keskkonnaamet (Kai Ginter) selgitas, et täpsustatakse leevendusmeetmete kui ka seire osa lähtuvalt vee erikasutuse esemest. Eemaldati ekslikult sisse jäänud seire valdkonnad seoses tuulepargi tööga. Kliimaministeerium andis teada, et vastuste tabelis toodud selgitused on ammendavad, tänasel istungil ei osaleta.

3.8. Menetluste hierarhia järgimine

MTÜ Hiiu Tuul (Inge Talts) tõi välja, et oluline oleks järgida menetluste hierarhiat. Asjakohane oleks planeeringu algatamine, vaadata projekti tervikuna (sh eksportkaablid). Ei ole õige projekti jupitada ja teha kitsamaid KMH-sid. See vastuolus Euroopa Liidu KSH direktiiviga. Asjakohane oleks kogu menetluse peatamine planeeringu kehtestamine.

Keskkonnaamet (Kai Ginter, Eveli Misnik) nõustus, et käesolev loa menetlus on väga keeruline, sest veeloa taotlus esitati 2006 a, kui ainsaks regulatsiooniks oligi veeluba. Sellest lähtuvalt ettevõtte sellest alustas. Nõustume et meretuuleparki peaks vaatama tervikuna, selleks ongi nüüd välja töötatud meretuulepargi hoonestusloa regulatsioon. Oleme sellele ka ettevõtte tähelepanu juhtinud. Siiski soovib ettevõtte lõpuni minna poolelioleva veeloa menetlusega ning seda ei saa ettevõttele siiski keelata. Tulenevalt äraspidisest järjekorrast ongi äärmiselt oluline ettevaatuspõhimõtte rakendamine. Praegu puudub vastuolu ka KSH direktiiviga, kuna veeloa eelduseks ei ole planeering. Ei ole sätet õigusaktidest, mis reguleeriks veeloa menetluse peatamist.

EOÜ (Liis Keenberg) palus täpsustada, et kas selleks, et nüüd hoonestusloa taotlust esitada, peab olema ka planeering juba olemas.

TTJA (Adele Vesingi) selgitas, et TTJA ja Enefit peavad kokku leppima järgnevad sammud seoses hoonestusloaga. Ametlik otsus selles osas puudub.

Kokkuvõte: ettevõttel on võimalik esitada esimesel võimalusel kuid hiljemalt järgmise nädala jooksul (nädal 20.10.-24.10) veeloa menetluse peatamise ettepanek koos põhjendustega ala TP2-3 osas.

[1] Registrikood 11184032, aadress Harju maakond, Tallinn, Kesklinna linnaosa, Lelle tn 22, 11318.

[2] Enefit Green AS-ile eelnevalt oli arendaja rollis Nelja Energia AS, arendaja kuni detsember 2018.

[3] Alates 01.07.2023 Kliimaministeerium.

[4] Registreeritud KOTKAS 04.08.2025 kirja nr DM-130049-22 all.

[5] Registreeritud KOTKAS 25.08.2025 kirja nr DM-130049-25 all.

[6] Registreeritud KOTKAS 27.08.2025 kirja nr DM-130049-26 all.

[7] Registrikood 10137319, aadress Harju maakond, Tallinn, Kesklinna linnaosa, Sadama tn 25, 15051.

[8] Registreeritud KOTKAS 27.08.2025 kirja nr DM-130049-29 all.

[9] Registreeritud KOTKAS 27.08.2025 kirja nr DM-130049-28 all.

[10] Registreeritud KOTKAS 27.08.2025 kirja nr DM-130049-27 all.

[11] Registreeritud KOTKAS 02.09.2025 kirja nr DM-130049-32 all.

[12] Registreeritud KOTKAS 28.08.2025 kirja nr DM-130049-30 all.

[13] Registreeritud KOTKAS 06.08.2025 kirja nr DM-130049-23 all.

[14] Registreeritud KOTKAS 08.08.2025 kirja nr DM-130049-24 all.

[\[15\]](#) Registreeritud KOTKAS 01.10.2025 kirja nr DM-130049-35 all.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Kai Ginter
vanemspetsialist
veeosakond

Lisad:

1. Lisa 1 osalejate nimekiri.pdf
2. Lisa 2. ETTEKANNE.pdf

Kai Ginter 5699 4373
Kai.Ginter@keskkonnaamet.ee